

Sociální pedagog v základní škole

Rozhovor se sociální pedagožkou Mgr. Simonou Hill

Základní škola Brno, Sirotkova 36

Můžete prosím představit základní školu, na které momentálně působíte?

V současné době jsem na mateřské dovolené, ale do dubna 2020 jsem sedm let působila jako sociální pedagog na Základní škole Brno, Sirotkova 36 (dále jen ZŠ Brno, Sirotkova 36). Jedná se o poměrně velkou školu (ve školním roce 2019/2020 školu navštěvuje 760 žáků), ve které se žáci mohou v pozdějších ročnících více zaměřit na matematiku anebo informatiku. Vedle sociálního pedagoga má škola i školního psychologa a dva speciální pedagogy, kteří se věnují dětem a jejich poruchám učení.

Ačkoliv se jedná o velkou školu, je jedním z důležitých a neopomíjených témat právě školní klima. Ředitel podporuje veškeré aktivity, které vedou k vytvoření bezpečného a příjemného prostředí pro žáky, v němž se budou cítit jistě. Přijde mi, že i učitelé jsou vůči žákům otevření a snaží se jim vycházet vstříc. Berou v potaz jejich odlišnosti, dovednosti a schopnosti.

Nemám moc s čím srovnávat, ale připadá mi, že je naše škola hodně pokroková a otevřená. Zajímá se nejen o znalosti, které určitě podstatné ve škole jsou, ale i o to, jak se žáci ve škole cítí. A řekněme si to upřímně, určitě to není v dnešní době pravidlem, bohužel.

Když se procházíte po chodbě, třeba o přestávce, máte příjemný pocit, že jste na místě, kde by žákům i učitelům mohlo být dobře.

Jaká je náplň Vaší práce a kdo určuje její obsah?

Náplň práce je různorodá a určuji si ji sama na základě požadavků mých kolegů a nadřízených. Ze strany zaměstnavatele jsme se společně domluvili na aktivitách, které budou ode mě požadovat, ale vše lze upravit dle potřeb školy. V tomto je pozice sociálního pedagoga velice zajímavá – snadno se přizpůsobíte, má široký rozsah.

Největší část zabírá určitě preventivní činnost. Společně se školním psychologem připravujeme pro každý nižší ročník preventivní lekci na aktuální téma. Témata volíme dle dění anebo taktéž dle impulsů od třídních učitelů. Lekce jsou minimálně na dvě vyučovací hodiny. S metodickou prevencí pak volíme a připravujeme preventivní aktivity pro vyšší stupeň.

Druhou částí, taktéž poměrně zastoupenou, je příprava a vedení třídnických hodin, kde již řešíme nějaké problémy ve třídě společně s třídním učitelem anebo vymyslíme zábavní aktivity dle výběrů a domluvy se žáky (vánoční hodiny, jak pracovat se stresem anebo s hněvem apod.). Celkově zde řadím práci s třídním kolektivem, kdy jsem kontaktována přímo třídním učitelem a společně rozebíráme situaci ve třídě a hledáme řešení. Učitelé jsou rádi, že na celou věc nejsou sami.

V posledních dvou letech jsme začali taktéž realizovat adaptační pobyty a programy pro 1. a 5. třídy, kdy vznikají nové kolektivy. Pro první třídy se jedná pouze o půldenní mimo školu a pro 5. třídy vícedenní pobytové anebo taktéž jen mimo školu s tím, že se večer vrací děti domů (záleží na preferencích třídního učitele).

V čem spatřujete klady a zápory působení na pozici sociálního pedagoga v základní škole?

Klady: další pomocná ruka v rámci školního poradenského pracoviště; široké působení a obrovský potenciál pracovní pozice, podpora pro učitele v rámci práce s třídním kolektivem.

Zápory: některé možné dublování činností již vzniklých a zavedených pracovních pozic (metodik, psycholog, výchovný poradce); není to oficiální pracovní pozice (mnohdy neuchopitelné pro rodiče, například si nedokážou představit, co vlastně dělám a k čemu to moje působení je). Pro některé představuje tato pracovní pozice pouze tzv. hraní si s dětmi (nemá pro ně vyšší smysl) tím jsou přece znalosti a získávání znalostí. Není oficiálně pedagogický pracovník, což je nesmysl. Studujete pedagogickou fakultu, pracujete s dětmi na škole, ale pedagogický pracovník nejste.

Co by se pro Vás změnilo s novelou zákona o pedagogických pracovnících, kde by byl již sociální pedagog řádně ukotven jako pedagogický pracovník?

Konečně by byl sociální pedagog označen jako pedagogický pracovník a byl oficiálně zařazen mezi pedagogické pracovníky. Takto je to celé zmatečné – kdo to vlastně je sociální pedagog. Získal by více pravomocí. Dostal by se do povědomí veřejnosti (že je to skutečná pracovní pozice, která má na škole nějaký smysl).

Můžete prosím popsat spolupráci s dalšími pracovníky školního poradenského pracoviště?

V rámci pravidelných setkání v rámci školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik prevence, školní psycholog) společně probíráme, co se děje na škole a na čem je potřeba pracovat, popřípadě s kým je potřeba pracovat.

Spolupracuji se školním psychologem na přípravě a realizaci preventivních programů a taktéž programů, při nějakých problémech ve třídě. Na tvorbě těchto programů s námi spolupracuje i třídní učitel/ka. Se školním psychologem připravujeme i adaptační pobyt pro 1. a 5. třídy.

S metodikem prevence připravujeme preventivní lekce pro druhý stupeň a pravidelný projektový den zaměřený na lidská práva, který je určen pro žáky sedmých anebo osmých tříd. Pokud je potřeba pracovat s nějakou třídou z druhého stupně, dojde impuls nejen od učitele, ale právě i od metodika prevence.

S výchovným poradcem (je to můj nadřízený), v rámci své práce jsem mu odpovědná, informuji jej o své činnosti (realizované i plánované).

Děkujeme za rozhovor.

Simona Hill po absolvování brněnského gymnázia chvíli bloumala a přemýšlela, co chce dělat. Pohybovala se mezi právnickou a pedagogickou fakultou. Nakonec si vybrala sociální pedagogiku a podařilo se jí dálkově vystudovat magisterské studium na Masarykově univerzitě v Brně. Během studia získávala cenné pracovní zkušenosti z Probační a mediační služby a neziskové organizace Sdružení Podané ruce. V roce 2013 nastoupila na základní školu v Brně, kde pracovala nejen jako sociální pedagožka, ale i jako vychovatelka ve školní družině. V současné době na rodičovské dovolené.